

Sera beyazsineği tütün beyazsineğinden nasıl ayırt edilir?

Автор(и): проф. д-р Вили Харизанова, от Аграрен университет в Пловдив; проф. д.с.н Иванка Лечева

Дата: 16.03.2014 Брой: 3/2014

Avrupa'da, açık alanda ve seralarda sebze ve süs bitkileri esas olarak sera beyazsineği (*Trialeurodes vaporariorum*) ve tütün beyazsineği (*Bemisia tabaci*) tarafından zarar görür.

Sera Beyazsineği. Erginin sarı renkli, beyaz mumsu bir tabaka ile kaplı bir vücudu, iki çift mumsu-beyaz kanadı, kırmızı gözleri ve dört segmentli antenleri vardır. Çok iyi gelişmiş delici-emici bir ağız yapısına sahiptir. Vücut uzunluğu 1 – 1,5 mm'dir. Yumurta uzamış-oval olup, bir ucu yuvarlak diğer ucu sivridir. Yuvarlak ucunda, kendini yaprakların parankimasına tutturduğu kısa bir diken bulunur. Yumurtladıktan hemen sonra açık sarı renktedir ve daha sonra gri-kahverengiden siyah-kahverengiye döner ve 0,6 – 0,7 mm uzunluğundadır. Birinci dönem larva

soluk sarı, neredeyse şeffaf, üç çift bacaklı, antenli ve menekşe-kırmızı gözlüdür. İkinci ve üçüncü dönem larvalar benzer renktedir ancak antenleri ve bacakları yoktur ve hareketsizdirler. Bu larvalar 0,8 – 1,0 mm uzunluğa kadar ulaşır. Dördüncü (son) dönem larva eliptik olup, uzun, dik mumsu tüylerle kaplı ve soluk sarı renktedir. Belirli bir beslenme döneminden sonra, bu larva sözde “pupa” = puparyum haline dönüşür. Ergin böcek, puparyumun üst tarafından T şeklinde bir yarıktan çıkar.

Tütün Beyazsineği. Ergin böcek, sera beyazsineğine benzer ancak daha küçük ve daha sarımsıdır. Kanatların dış kenarları paraleldir ve vücuda daha yakın görünürken, sera beyazsineğinde daha yaygın olup bir üçgen oluştururlar. Yumurtadan çıktıktan hemen sonra, vücut sarıdır ve kanatlar şeffaftır. Daha sonra beyaz mumsu bir tabaka ile kaplanır ancak sera beyazsineğine göre daha sarı kalır. Kanatlar da beyaz mumsu bir tabaka ile kaplanır ve beyazımsı bir renk alır. Yumurtladıktan sonra, yumurta sarımsı-yeşil, daha sonra açık kahverengidir. Uzunluğu yaklaşık 0,2 – 0,25 mm'dir – sera beyazsineğinin yumurtasından daha küçüktür. Birinci dönem larva şeffaf, antenli, bacaklı, iyi gelişmiş delici-emici ağız yapısına sahip ve yaklaşık 0,25 – 0,3 mm uzunluğundadır. İkinci ve üçüncü dönem larvalar yassı, bacaksız ve antensizdir; dördüncü dönem larva ise gelişiminin başında geniş ve yassıdır, ancak daha sonra uzamış-oval bir şekil alır ve 0,8 – 0,9 mm uzunluğundadır. Bu şekil ve boyutla, sözde “pupa” = puparyum haline dönüşür.

Evre	<i>Tr. vaporarium</i>	<i>Bemisia tabaci</i>
Yumurtalar	İlk 1 – 2 gün beyaz, sonra kahverengiden siyaha	Açık sarı-yeşil, sonra açık kahverengi
		
Larva	<i>B. tabaci</i> larvasından ayırt etmek zor	<i>T. vaporarium</i> larvasından ayırt etmek zor
		
Pupa:	Oval, beyaz, dik mumsu tüylerle kaplı.	Genellikle düz ve şeffaf veya sarı.
		
Parazitlendiği tür: <i>Encarsia formosa</i>	Siyah opak	Kahverengi, parazitoidin rengi görünür
		
Ergin böcek	<i>B. tabaci</i> 'den daha büyük, mumsu pullarla beyazlaşmış, üçgen görünümde	<i>T. vaporariorum</i> 'dan daha küçük, daha az mumsu pul nedeniyle sarı görünür, daha uzun
		
Optimal gelişim sıcaklığı	20 - 25°C	25 - 30°C
Yaşam süresi	Yüksek sıcaklıkta nispeten kısa	Yüksek sıcaklıkta bile daha uzun
Bitkilerdeki dağılımı	Üst kısımda	Bitkinin tamamında

Evre	<i>Tr. vaporarium</i>	<i>Bemisia tabaci</i>
Zarar	Balçözü ve kara pas ile özsuyu emme nedeniyle verimde azalma ile estetik zarar.	Balçözü, kara pas ve özsuyu emme nedeniyle verimde azalma ile estetik zarar. Küçük popülasyonlar, viral hastalıklara benzer semptomlarla güçlü fizyolojik değişikliklere neden olur.
İnsektisit direnci	Zayıf (düşük)	Güçlü (yüksek)

Sera ve tütün beyazsineği arasındaki morfolojik ve biyolojik farklılıklar (Koppert'e göre)